

<i>preek</i>	7 april 2023 (Goede vrijdag)
<i>thema</i>	Jezus aan het kruis brengt zijn moeder thuis
<i>tekst</i>	Johannes 19:26-27: ‘Vrouw, dat is uw zoon,’ en: ‘Dat is je moeder.’
liturgie:	
<i>gezongen votum, groet</i>	Liedboek 575:1,2 (Jezus, leven van ons leven, Jezus, dood van onze dood)
<i>gebed</i>	Liedboek 69:1,3 (Red mij, o God, het water stijgt en stijgt)
<i>lezen Johannes 19:16b-30</i>	
<i>preek</i>	Liedboek 69:9 (Hemel en aarde, prijs om strijd de Heer)
<i>gebed</i>	
<i>HA3: Instelling, Eén zijn, Gebed</i>	Liedboek 575:6 (Dank zij U, o Heer des levens)
<i>HA3: Opwekking, Viering</i>	Hemelhoog 203 (Langs de Via Dolorosa in Jeruzalem die dag, verdrongen zich de mensen in de straat)
<i>lezen Johannes 19:28-30</i>	
<i>doven van de paaskaars</i>	
<i>zegen met gesproken amen</i>	

Je kunt niet mee lijden met Jezus. Zelfs de moeder van Jezus kan dat niet.

Johannes vertelt over vier *soldaten* bij het kruis en ook over vier *vrouwen* bij het kruis. Die soldaten doen iets: ze verdelen de buit. Maar die vrouwen doen niets. Die staan daar te staan. Ze zijn daar om vlak bij Jezus te zijn maar ze doen niets. Ze staan machteloos.

De moeder van Jezus valt wel op.

Er staan vier vrouwen bij het kruis van Jezus. Jezus ziet zijn *moeder* staan. Zij springt er voor Hem uit. Ze is *zijn* moeder! Ze is de vrouw die Hem gedragen heeft voor zijn geboorte, de vrouw aan wie Hij toen via de navelstreng verbonden was, de vrouw die Hem gebaard heeft. Ze is de vrouw die voor Hem gezorgd heeft ook toen de navelstreng was doorgesneden, de vrouw bij wie Hij aan de borst gelegen heeft, de vrouw die Hem liefdevol verzorgde als baby, als peuter, als opgroeiende jongen. Ze is de vrouw die van Hem hield ook toen Hij volwassen was geworden, de vrouw die er naar verlangde dat Hij zich zou presenteren als de man die het leven redt, de vrouw die Hem wel wilde opduwen omdat ze zo graag wilde dat Hij ging ingrijpen in het leven om het leven mooier te maken, bijvoorbeeld die keer dat ze tegen Jezus zei: ‘doe alsjeblieft iets want de wijn is op’ (Joh. 2:3).

Jezus ziet zijn moeder staan. Dat is heftig.

Dit kan het moment worden om weg te kijken. Het lijden van een man kan nog erger worden als zijn *moeder* er getuige van is. Je schaamt je kapot om wat er van je geworden is. Ze heeft je zo gewaarschuwd. Je hebt je er niets van aangetrokken. Als je dan in een verschrikkelijke situatie zit, is je moeder de laatste die daar getuige van zou moeten zijn. Laat ze weggaan! Dat zou de reactie van Jezus kunnen zijn.

Dit kan ook het moment worden om helemaal te breken. Het is zo verschrikkelijk. Je houdt het bijna niet meer. En dan komt er iemand naar je toe van wie je heel veel houdt. Je *breekt* en in gierende uithalen komt het verdriet naar buiten. Ook dat zou de reactie van Jezus kunnen zijn.

Maar: Jezus gaat zorgen voor zijn moeder.

Als Hij zijn moeder ziet staan, weet Hij hoe vreselijk de situatie voor haar is, wat een pijn het haar doet om haar zoon zó te zien: dat het is of iemand haar met een mes gestoken heeft en dat mes nog ’s stevig ronddraait zodat het extra pijn doet. Jezus gaat heel liefdevol met zijn moeder om. Hij duwt haar *niet* ruw van zich af maar Hij sleurt haar ook *niet* ruw mee in zijn lijden.

Jezus brengt zijn moeder thuis.

Hij ziet zijn moeder staan, en zijn hart gaat haar naar uit. Hij ziet bij haar de leerling staan van wie Hij veel houdt. Die leerling is Johannes, dezelfde die ‘het evangelie volgens Johannes’ heeft geschreven. Blijkbaar vindt Jezus bij deze Johannes een klankbodem. Juist met Johannes voelt Jezus zich bijzonder verbonden, en het is wederzijds. Johannes noemt in zijn evangelie nooit zijn eigen naam, maar hij heeft het steeds over zichzelf als “de leerling van wie Jezus veel houdt”.

Deze twee mensen koppelt Hij aan elkaar. Ze vinden in hun verdriet elkaar. Dat mag. Dat is wat Jezus wil. Hij kijkt naar zijn moeder en Hij kijkt naar zijn lievelingsleerling, en Hij zegt: ‘dat is uw zoon’ en: ‘dat is je moeder’. Ze hoeven niet alleen te zijn in hun verdriet maar ze mogen elkaar troosten.

Wat een liefdevolle zorg! En dat terwijl Jezus lijdt.

Wie pijn lijdt, heeft geen tijd voor anderen.

Afschuwelijke pijn zorgt ervoor dat je alleen aan jezelf kunt denken. Je hebt geen energie om iets voor een ander te betekenen. Je hebt geen kracht om je bezig te houden met een ander. Het enige wat er is, is die folterende pijn die je maar niet kwijtraakt. Jouw pijn staat centraal. Iets anders is er niet meer.

Dat geldt zeker voor iemand die gekruisigd is.

Als je aan een kruis hangt, is elke houding verschrikkelijk. Als je de pijn aan je handen en je voeten zoveel mogelijk probeert te voorkomen, krijg je nauwelijks adem; als je zorgt dat je voldoende adem krijgt, krijg je scheurende pijn op de plekken waar je aan het kruis genageld bent. Je hebt het zo druk met jezelf en met je pijn, dat dat het enige wordt waar je nog aandacht voor hebt.

Bij Jezus zie je iets wonderlijks.

Hij keert zich niet in zichzelf, hoe begrijpelijk dat ook zou zijn. Hij sluit zich niet op in zijn eigen pijn, hoe gruwelijk die pijn ook is. Hij is gericht op de mensen om Hem heen.

In zijn pijn heeft Hij oog voor andere mensen.

Hij bewijst dat het bordje boven zijn hoofd de waarheid beschrijft. De Joden waren er boos over, maar Pilatus heeft het in zijn heidense onnozelheid goed verwoord. Jezus uit Nazaret is de koning van de Joden. Dat klopt echt! Dat *is* Hij. En zo gedraagt Hij zich ook. Hij is een echte koning. Hij vergeet zijn volk niet als Hij het moeilijk heeft. Tot op het laatst is Hij actief voor zijn mensen.

Dat bewijst Hij in de zorg voor zijn moeder.

Er staan vier vrouwen bij het kruis: zijn moeder, en zijn tante, en nog twee andere vrouwen. Alle vier staan ze daar te staan, machteloos, werkeloos. Jezus richt zich uitgerekend tot zijn moeder. Want zij is zijn *moeder*. Hij moet nu alles op alles zetten voor zijn mensen. Maar zijn taak als zoon van zijn moeder mag Hij niet vergeten. Je zou het niet raar vinden als Hij zijn moeder in deze verschrikkelijke situatie niet zou zien staan. Je zou dat heel logisch vinden. Je zou het geen zonde noemen en ook niet als zonde ervaren, hoe verschrikkelijk het ook zou zijn voor zijn moeder. Maar Jezus is de volmaakte zoon die ook op dit verschrikkelijke moment eerbied toont voor zijn moeder. Hij brengt haar thuis. “Dat is uw zoon”. “Dat is je moeder”.

Dat is een belofte voor al zijn mensen.

Een paar jaar eerder had Hij gezegd tegen de mensen die om Hem heen zaten: “Jullie zijn mijn moeder en mijn broers. Want iedereen die de wil van God doet, die is mijn broer en mijn zus en mijn moeder” (Marcus 3:34-35).

Zo zorgzaam als Jezus voor zijn moeder was, zo zorgzaam is Hij voor iedereen die bij Hem hoort. Je mag samen thuis zijn: thuis in de kerk. Hier mag je een thuis zoeken voor jezelf. Hier mag je een thuis bieden aan de ander. Dat is liefdevolle zorg die Jezus aan het kruis heeft bewerkt en waar we tijdens het avondmaal van mogen genieten.

Jezus aan het kruis brengt al zijn mensen thuis.

Amen!